

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 mai 2012

PROJET DE LOI
relatif à l'organisme fédéral d'enquête
sur les accidents de navigation

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. GEERTS ET CONSORTS

Art. 15

Apporter les modifications suivantes:

1/ au § 1er, deuxième alinéa, remplacer les mots “et par les ports d’Anvers, de Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge.” **par les mots** “*et, en ce qui concerne les navires sous pavillon étranger, par les ports d’Anvers, de Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge dans lesquels ils mouillent.*”;

2/ au § 3, deuxième alinéa, remplacer les mots “en divisant le total du transfert de marchandises des ports d’Anvers, Bruxelles, Gand, Liège, Ostende ou Zeebrugge par le total du transfert conjoint de marchandises dans les ports d’Anvers, Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge.” **par les mots** “*en divisant respectivement le total de la jauge brute des navires sous*

Document précédent:

Doc 53 **1931/ (2011/2012):**
001: Projet de loi.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 mei 2012

WETSONTWERP
betreffende de federale instantie
voor onderzoek van scheepvaartongevallen

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER GEERTS c.s.

Art. 15

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ in § 1, tweede lid, de woorden “en door de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge.” **vervangen door de woorden** “*en met betrekking tot de schepen onder vreemde vlag door de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge die door die schepen worden aangedaan.*”;

2/ in § 3, tweede lid, de woorden “het totaal aan goederenoverslag in de haven van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende of Zeebrugge te delen door het totaal aan goederenoverslag in de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge samen.” **vervangen door de woorden** “*respectievelijk het totaal aan brutotonnenmaat van de schepen onder*

Voorgaand document:

Doc 53 **1931/ (2011/2012):**
001: Wetsontwerp.

pavillon étranger qui mouillent respectivement dans les ports d'Anvers, de Bruxelles, de Gand, de Liège, d'Ostende ou de Zeebrugge, par la somme de ces totaux de jauges bruts.”;

3/ au § 3, remplacer l'alinéa 3, par ce qui suit:

“Le total de la jauge brute des navires sous pavillon étranger qui s'applique à la deuxième année civile antérieure à l'année où la contribution annuelle est due, est pris en considération.”;

4/ au § 6, remplacer les mots “1er mars” par les mots “1er juin”.

N° 2 DE M. GEERTS ET CONSORTS

Art. 15/1 (nouveau)

Insérer un article 15/1, rédigé comme suit:

“Art. 15/1. § 1er. En application de l'article 62 de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral, un fonds budgétaire relatif au fonctionnement de l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation est créé.

§ 2. Au tableau annexé à la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires, modifié par la loi du 24 décembre 1993, la rubrique 33 – Mobilité et Transports, est complétée comme suit:

“XX: Dénomination du fonds budgétaire organique:

Fonds relatif au fonctionnement de l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation

Nature des recettes affectées:

La contribution annuelle à charge des exploitants des navires belges et, en ce qui concerne les navires sous pavillon étranger, des ports d'Anvers, de Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge, à titre de participation aux frais de création, de personnel et de fonctionnement de toute nature de l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation, tel que visé à l'article 7 de la loi du ... relative à l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation.

vreemde vlag die respectievelijk de haven van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende of Zeebrugge hebben aangedaan, te delen door de som van die totalen aan brutotonnenmaat.”;

3/ in § 3, het derde lid vervangen als volgt:

“Het totaal aan brutotonnenmaat van de schepen onder vreemde vlag van het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarin de jaarlijkse bijdrage verschuldigd is, wordt in aanmerking genomen.”;

4/ in § 6, de woorden “1 maart” vervangen door de woorden “1 juni”.

Nr. 2 VAN DE HEER GEERTS c.s.

Art. 15/1 (nieuw)

Een artikel 15/1 invoegen, luidende:

“Art. 15/1. § 1. In toepassing van artikel 62 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, wordt een begrotingsfonds opgericht betreffende de werking van de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen.

§ 2. In de tabel gevoegd bij de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van de begrotingsfondsen, gewijzigd bij de wet van 24 december 1993, wordt de rubriek 33 – Mobiliteit en Vervoer, aangevuld als volgt:

“XX: Benaming van het organiek begrotingsfonds:

Fonds betreffende de werking van de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen

Aard van de toegewezen ontvangsten:

De jaarlijkse bijdrage die door de exploitanten van de Belgische schepen en met betrekking tot de schepen onder vreemde vlag door de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge verschuldigd is als deelneming in de oprichtings-, personeels- en werkingskosten van allerhande aard van de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen, zoals bedoeld in artikel 7 van de wet van ... betreffende de federale instantie voor het onderzoek van scheepvaartongevallen.

Nature des dépenses autorisées:

Les frais de création, de personnel et de fonctionnement de toute nature concernant l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation, tel que visé à l'article 7 de la loi du ... relative à l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation.

§ 3. Le solde disponible sur le Fonds relatif au fonctionnement de l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation au 31 décembre de chaque année budgétaire, sera désaffecté le 1er juillet de l'année qui suit. Le montant de la désaffectation en engagements et en liquidations sera calculé sur la base du montant du solde disponible en engagements.”.

JUSTIFICATION

L'article 8 de la directive 2009/18/CE du Parlement européen et du Conseil du 23 avril 2009 établissant les principes fondamentaux régissant les enquêtes sur les accidents dans le secteur des transports maritimes et modifiant la directive 1999/35/CE du Conseil et la directive 2002/59/CE du Parlement européen et du Conseil prévoit que les enquêtes de sécurité sont conduites sous la responsabilité d'un organisme d'enquête permanent et impartial, doté des compétences nécessaires et composé d'enquêteurs dûment qualifiés dans les domaines touchant aux accidents et incidents de mer.

Afin de mener une enquête de sécurité de manière objective, l'organisme d'enquête doit être indépendant, sur le plan de son organisation, de sa structure juridique et de son mode de décision, de toute partie dont les intérêts pourraient être incompatibles avec la tâche qui lui est confiée.

Le projet de loi relatif à l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation transpose la directive 2009/18/CE précitée en réglementation nationale par la création d'un organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation, en abrégé OFEAN.

L'OFEAN est autonome et fonctionnellement indépendant, sur le plan de son organisation, de sa structure juridique et de son mode de décision, de toute partie ou de tout organisme dont les intérêts pourraient être incompatibles avec les tâches qui lui sont confiées.

Pour garantir l'indépendance de l'OFEAN, son financement ne peut pas dépendre du SPF Mobilité et Transports. Dans le rapport du 3 février 2011 de la commission spéciale chargée d'examiner les conditions de sécurité du rail en Belgique à la suite du dramatique accident survenu à Buizingen, il a été recommandé que le financement se fasse de manière structurelle (page 320 du document 0444/002 de la Chambre).

Aard van de toegestane uitgaven:

De oprichtings-, personeels- en werkingskosten van allerhande aard met betrekking tot de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen, zoals bedoeld in artikel 7 van de wet van ... betreffende de federale instantie voor het onderzoek van scheepvaartongevallen.

§ 3. Het beschikbaar saldo van het Fonds betreffende de werking van de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen op 31 december van elk begrotingsjaar zal worden gedesaffecteerd op 1 juli van het begrotingsjaar dat erop volgt. Het bedrag van de desaffectatie voor de vastleggingen en de vereffeningen zal worden berekend op basis van het beschikbaar saldo aan vastleggingen.”.

VERANTWOORDING

Artikel 8 van richtlijn 2009/18/EG tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector en tot wijziging van de richtlijn 1999/35/EG van de Raad en Richtlijn 2002/59/EG van het Europees Parlement en de Raad vereist dat de veiligheidsonderzoeken naar scheepvaartongevallen worden uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van een onpartijdige permanente onderzoeksinstantie die beschikt over de nodige bevoegdheden en door naar behoren gekwalificeerde onderzoekers met deskundigheid op het gebied van ongevallen en incidenten op zee.

Teneinde het veiligheidsonderzoek op onpartijdige wijze te verrichten, moet de onderzoeksinstantie wat betreft haar organisatie, juridische structuur en besluitvorming onafhankelijk zijn van iedere partij waarvan de belangen strijdig zouden kunnen zijn met de hem toevertrouwde opdracht.

Het wetsontwerp betreffende de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen zet voormelde richtlijn 2009/18/EG om in nationale regelgeving door de oprichting van een federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen, afgekort FOSO.

FOSO is wat betreft zijn organisatie, juridische structuur en besluitvorming autonoom en functioneel onafhankelijk van iedere partij of instantie waarvan de belangen strijdig zouden kunnen zijn met de aan hem toevertrouwde taken.

Om de onafhankelijkheid van FOSO te garanderen, kan de financiering van FOSO niet afhangen van de FOD Mobiliteit en Vervoer. Het verslag van 3 februari 2011 van de bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de veiligheid van het spoorwegennet in België naar aanleiding van het dramatische treinongeval in Buizingen, beveelt aan dat de financiering moet gebeuren op een structurele wijze (DOC 53 0444/002, blz. 320).

Pour arriver à un financement indépendant et structurel de l'OFEAN, un fonds budgétaire a été créé pour le fonctionnement de l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation. L'OFEAN doit utiliser ce fonds pour payer les frais de création, de personnel et de fonctionnement de toute nature.

Les dispositions de l'amendement concernant la création du fonds budgétaire relatif au fonctionnement de l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation ont déjà été soumises à l'avis du Conseil d'État (avis Conseil d'État n° 49.953 du 2 août 2011).

Les recettes de ce fonds sont les contributions annuelles dues par les exploitants des navires belges et, en ce qui concerne les navires sous pavillon étranger, par les ports d'Anvers, de Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge dans lesquels ils mouillent.

Dans le texte proposé pour l'article 15, § 1er, deuxième alinéa, il est prévu que la contribution annuelle visée au premier alinéa est due par les exploitants et par les ports d'Anvers, de Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge. Afin d'établir clairement que outre la rétribution due par l'exploitant pour chaque navire belge une rétribution est également due pour les navires sous pavillon étranger qui mouillent dans les ports belges, les mots "et par les ports d'Anvers, de Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge." sont remplacés par les mots "et, en ce qui concerne les navires sous pavillon étranger, par les ports d'Anvers, de Bruxelles, Gand, Liège, Ostende et Zeebrugge dans lesquels ils mouillent".

Dans le texte proposé pour l'article 15, § 3, le calcul de la contribution annuelle des ports est basé sur le total du transfert de marchandises. Étant donné que le total du transfert de marchandises comprend également le transfert de marchandises de la navigation intérieure et des navires belges, le total de la jauge brute des navires sous pavillon étranger qui mouillent dans les ports en question est pris en compte. La collecte des données relatives au jauge brut des navires sous pavillon étranger qui mouillent dans les ports, prend cependant plus de temps que la collecte des chiffres concernant le total du transfert de marchandises dans les ports. C'est la raison pour laquelle le calcul de la jauge brute des navires sous pavillon étranger qui mouillent dans les ports est basé sur la deuxième année calendaire précédant l'année pour laquelle la contribution annuelle est due.

Dans le texte proposé pour l'article 15, § 6, il est prévu que les contributions annuelles doivent être payées au plus tard le 1er mars de l'année pour laquelle elles sont dues. On peut s'attendre à ce que la loi soit publiée au *Moniteur belge* dans le courant du mois de mai 2012.

Om een onafhankelijke en structurele financiering van FOSO mogelijk te maken, wordt een begrotingsfonds betreffende de werking van de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen opgericht. FOSO moet uit dit fonds zijn oprichtings-, personeels- en werkingskosten van allerhande aard betalen.

De bepalingen van het amendement met betrekking tot de oprichting van een begrotingsfonds betreffende de werking van de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen werden reeds voor advies voorgelegd aan de Raad van State (advies Raad van State nr. 49.953/V van 2 augustus 2011).

De inkomsten van dit fonds zijn de jaarlijkse bijdragen die zijn verschuldigd door de exploitanten van de Belgische schepen en met betrekking tot de schepen onder vreemde vlag door de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge die door die schepen worden aangedaan.

In de voorgestelde tekst van artikel 15, § 1, tweede lid, werd bepaald dat de jaarlijkse bijdrage bedoeld in het eerste lid verschuldigd is door de exploitanten en door de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge. Om duidelijk te maken dat er naast de retributie die verschuldigd is door de exploitant voor elk Belgisch schip ook een retributie is voor de schepen onder vreemde vlag verschuldigd door de Belgische haven die door die schepen wordt aangedaan, worden de woorden "en door de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge" vervangen door de woorden "en met betrekking tot de schepen onder vreemde vlag door de havens van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Oostende en Zeebrugge die door die schepen worden aangedaan".

In de voorgestelde tekst van artikel 15, § 3, werd voor de berekening van de jaarlijkse bijdrage van de havens het totaal aan goederenoverslag in aanmerking genomen. Aangezien het totaal aan goederenoverslag ook de goederenoverslag van de binnenvaart en van de Belgische schepen omvat, wordt het totaal aan brutotonnenmaat van de schepen onder vreemde vlag die de betreffende havens aandoen in aanmerking genomen. Het verzamelen van de gegevens betreffende de brutotonnenmaat van de schepen onder vreemde vlag die de havens aandoen, neemt echter meer tijd in beslag dan het bekomen van de cijfers met betrekking tot het totaal aan goederenoverslag in de havens. Om die reden wordt voor het bepalen van de brutotonnenmaat van de schepen onder vreemde vlag die de havens aandoen het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarin de jaarlijkse bijdrage verschuldigd is, in aanmerking genomen.

In de voorgestelde tekst van artikel 15, § 6, werd bepaald dat die bijdragen uiterlijk op 1 maart van het jaar waarvoor de jaarlijkse bijdragen verschuldigd zijn, moeten worden betaald. Verwacht mag worden dat de wet in de loop van de maand mei 2012 zal worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Pour éviter que les contributions ne doivent être payées qu'en 2013, il est prévu que les contributions doivent être payées au plus tard le 1er juin de l'année pour laquelle elles sont dues. De cette manière, le financement est prévu afin que l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation puisse démarrer en 2012. Étant donné la date ultime (17 juin 2011) de transposition de la directive 2009/18/CE du Parlement européen et du Conseil du 23 avril 2009 établissant les principes fondamentaux régissant les enquêtes sur les accidents dans le secteur des transports maritimes et modifiant la directive 1999/35/CE du Conseil et la directive 2002/59/CE du Parlement européen et du Conseil, il est de la plus haute importance que l'organisme fédéral d'enquête sur les accidents de navigation puisse commencer à fonctionner le plus rapidement possible.

L'article 15/1 est complété par un paragraphe 3 afin d'établir clairement ce qu'il y a lieu de faire avec le solde du fonds organique qui, le cas échéant, reste disponible à la fin d'une année budgétaire. Le principe de la désaffectation est réglé expressément afin d'assurer que le solde disponible soit reversé au Trésor. Ainsi, le solde concerné doit à chaque fois être désaffecté le 1er juillet de l'année budgétaire suivante.

Om te voorkomen dat de bijdragen pas in 2013 zouden moeten worden betaald, wordt bepaald dat de bijdragen uiterlijk op 1 juni van het jaar waarvoor de jaarlijkse bijdragen zijn verschuldigd, moeten worden betaald. Aldus wordt er in financiering voorzien zodat de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen toch nog kan starten in 2012. Gelet op de uiterste omzettingsdatum (17 juni 2011) van richtlijn 2009/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector en tot wijziging van de richtlijn 1999/35/EG van de Raad en richtlijn 2002/59/EG van het Europees Parlement en de Raad, is het uiterst belangrijk dat de federale instantie voor onderzoek van scheepvaartongevallen zo vlug mogelijk kan beginnen werken.

Artikel 15/1 wordt aangevuld met een paragraaf 3 waarin duidelijk wordt gemaakt wat er moet gebeuren met het saldo van het organiek fonds dat op het einde van een begrotingsjaar in voorkomend geval nog beschikbaar is. Het principe van de desaffectatie wordt uitdrukkelijk geregeld om ervoor te zorgen dat het beschikbaar saldo zal worden teruggestort aan de Schatkist. Aldus moet telkens op 1 juli van het volgende begrotingsjaar het betreffende saldo worden gedesaffecteerd.

David GEERTS (sp.a)
Jef VAN DEN BERGH (CD&V)
Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Luc GUSTIN (MR)
Linda MUSIN (PS)
Christophe BASTIN (cdH)